

Musikforlæggerforeningen • Forlæggerforeningen

Kulturudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

12. februar 2008

Bevar aftalefriheden i Ophavsretsloven!

Kulturministeren har den 30. januar 2008 fremsat forslag om ændring af Ophavsretsloven (L58).

De underskrevne erhvervsorganisationer for danske musikforlæggere og bogforlag mener, at forslaget vil få meget negative konsekvenser for de erhverv, der er afhængige af ophavsretten.

Organisationerne advarer imod, at den såkaldte tilbagegangsret i ophavsretlige kontraktforhold gøres ufravigelig.

Forslaget er her i strid med de generelle bemærkninger, som klart anfører, at aftalefriheden bør være det bærende princip og kun bør fraviges når særlige grunde taler for det.

Der er ikke særlige grunde, som kan berettige, at det grundlæggende princip om aftalefrihed fraviges. Tværtimod vil forslaget indebære en række uheldige virkninger, for eksempel følgende:

- Udnyttelsen af fællesværker vil blive stærkt hæmmet. Et ophavsretligt beskyttet værk har typisk mange ophavsmænd. Ved et musikværk er der komponist, udøvere, cover-illustrator og ved bogværker kan der være flere forfattere, illustratører, fotografer m.fl. Én ophavsmand vil med den foreslåede lovbestemmelse kunne blokere for udnyttelsen af det samlede værk. Ved at retten går tilbage, forsvinder grundlaget for værket som et samlet hele.
- Aktuelle forhandlinger om fremtidige brancheaftaler tilsidesættes. Forlæggerforeningen har gennem længere tid forhandlet med forfatterne om netop disse forhold. Parterne er ved at nå et afbalanceret resultat, som forrykkes ved lovgiverindblanding.

- Den foreslåede lovændring giver usikkerhed om, præcis hvor de nye grænser går. Derfor må branchen og ophavsretsindehaverne igennem dyre og ressourcetrækkende retssager, før vi har svar på nogle af de mest centrale spørgsmål.

Udgiverne bærer typisk hele den økonomiske risiko i forbindelse med udgivelse af værker. Med det foreliggende lovforslag overlades det reelt til ophavsmændene at beslutte, at udgiverne skal træffe økonomisk uhensigtsmæssige dispositioner. Det er urimeligt og kan få fatale konsekvenser for branchen.

Fortalerne for forslaget har som primært argument, at tilbagegangsretten skal være der af hensyn til værker, der overdrages, men ikke udnyttes. Med eksemplerne ovenfor er det illustreret, at dette er for forenklet beskrevet. Forslaget vil f.eks. gøre det muligt for én ophavsmand at blokere for udnyttelsen af et samlet værk. Dermed tager man værdi fra de andre involverede parter, uden at en tilsvarende værdi tilføres den der har fået sin andel "tilbage".

Hvis tilbagefaldsreglerne bliver gjort ufravigelige og ikke som i dag fravigelige, anser Dansk Musikforlæggerforening det som overvejende sandsynligt, at de fleste musikforlag ikke vil have mulighed for at indgå aftaler med danske ophavsmænd, og at store multinationale musikforlag vil fravælge Danmark i forhold til aftaleindgåelse med danske ophavsmænd. Det vil bestemt ikke være til fordel for de danske komponister, da standardfordelingen til ophavsmændene oftest er meget lavere udenfor Norden. Især inden for den klassiske musik, hvor der ofte er tale om betydelige investeringer i orkestermaterialer, vil der efter vor bedste overbevisning ikke blive indgået flere aftaler.

Det bemærkes i øvrigt, at selv om lovforslaget "udmønter" dele af betænkning 1480/2006, så indeholder denne betænkning netop ingen anbefalinger, da der ikke var enighed. Ovenfor har vi forsøgt at redegøre for, hvorfor det er umuligt for erhvervenes organisationer at gå ind for ændringen af §§ 54 og 55.

I anledning af sagen beder vi venligst om at måtte få foretræde for udvalget i deputation med henblik på at uddybe vore synspunkter og besvare udvalgets eventuelle spørgsmål.

Med venlig hilsen

for

Forlæggerforeningen

og

Musikforlæggerforeningen

